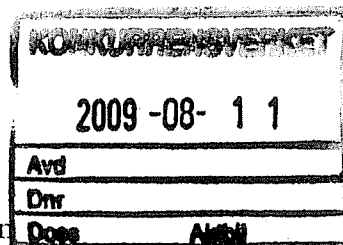

LÄNSRÄTTEN I
STOCKHOLMS LÄN

DOM
2009-08-07
Meddelad i
Stockholm

Mål nr
13285-09
Rotel 552

KLAGANDE

E.ON ES Trafik & Belysning AB, 556461-3148

Ombud: Bolagsjurist Anders Hillén och bolagsjurist Sarah Svensson
Affärsjuridik
E.ON Sverige AB
205 09 Malmö

MOTPART

Stockholms Stad
Trafikkontoret

Ombud: Stadsadvokat Cristian Söderlund
Exploateringskontoret, Mark och Värdering
Box 8189
104 20 Stockholm

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling - LOU

DOMSLUT

Länsrätten bifaller ansökan och förordnar att upphandlingen inte får avslutas förrän rättelse skett i form av att en ny utvärdering genomförs där Infra-tek Öst AB:s anbud inte beaktas.

BAKGRUND, YRKANDEN M.M.

Stockholms Stad, Trafikkontoret (Trafikkontoret) genomför en upphandling benämnd ”Årsavtal 2009, El-arbeten för gatubelysning inom innerstad”.

Trafikkontoret har i tilldelningsbeslut den 16 juni 2009 meddelat att man antagit ett annat anbud än anbudet från E.ON ES Trafik & Belysning AB (E.ON).

E.ON ansöker om överprövning och yrkar i första hand att länsrätten ska besluta att upphandlingen ska rättas på så sätt att utvärderingen sker utan beaktande av Infratek Öst AB:s (Infratek) anbud och i andra hand att upphandlingen ska göras om. Till stöd för sin talan anger E.ON i huvudsak följande. Det antagna anbudet från Infratek har inte uppfyllt de skall-krav som Trafikkontoret har uppställt i förfrågningsunderlaget. Infratek borde således ha uteslutits under kvalificeringsfasen och inte gått vidare till utvärderingsfasen. Enligt 1 kap. 9 § ska upphandlande myndigheter bl.a. behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. I principen om öppenhet ligger en skyldighet för den upphandlande myndigheten att skapa öppenhet samt lämna information om upphandlingen och de praktiska tillvägagångssätten för denna. Förfrågningsunderlaget måste vara tydligt och innehålla samtliga krav på det som ska upphandlas. Antagande av ett anbud som inte uppfyller de uppställda skall-kraven strider som huvudregel mot principerna om likabehandling samt öppenhet. I de till förfrågningsunderlaget bilagda administrativa föreskrifterna har Trafikkontoret under punkten AFB.31 angivit att anbud ska vara avfattat enligt anbudsformulär och att alla däri begärda uppgifter ska redovisas. Egenkomponerat anbudsformulär eller ändringar i anbudsformuläret kan leda till att anbudet förkastas. I förfrågningsunderlagets bilaga gällande prövning och utvärdering av anbud ställs en rad skall-krav upp, däribland krav på seriositet. I anbudsformuläret an-

ges att anbudet endast kommer att prövas under förutsättning att blanketten är fullständigt ifylld samt att de angivna kraven är uppfyllda och styrkta med de i formuläret angivna handlingarna. I formuläret anges under punkten 3:1 avseende seriositet att blankett SKV 4820 ska vara ifylld och påskriven av Skatteverket även för underentreprenör. Infratek har avgett anbud genom användande av det i förfrågningsunderlaget intagna formuläret. I anbudet anges att Infratek kommer att anlita underentreprenörer för arbeten med kranbil och TMA-bil. Till formuläret har Infratek bifogat blankett SKV 4820 avseende Infratek. Sådan blankett har dock inte bifogats avseende underentreprenörerna.

Länsrätten har den 25 juni 2009 interimistiskt förordnat att Trafikkontoret inte får avsluta upphandlingen.

Trafikkontoret bestrider bifall till ansökan och anför i huvudsak följande. Trafikkontoret har inte brutit mot någon bestämmelse i LOU eller mot någon av de gemenskapsrättsliga principer som LOU vilar på. För det fall brister skulle anses föreligga såvitt avser förfrågningsunderlaget eller förfarandet i övrigt är bristerna inte av sådan art eller omfattning att kraven i LOU åsidosatts. Skäl för beslut om att upphandlingen ska göras om eller att rättelse ska vidtas saknas således. Vid prövningen av anbuderna bedömdes att det vinnande anbudet från Infratek var komplett. Vid genomgång av det vinnande anbudet från Infratek noterades att bolaget ingivit registreringsbevis för två underentreprenörer. Av förbiseende noterades emellertid inte att blanketten SKV 4820 saknades för de båda angivna underentreprenörerna. Blanketten SKV 4820 är naturligtvis av väsentlig betydelse för bedömningen av anbudsgivaren inför tilldelningsbeslutet. För underentreprenörerna är den inte av samma vikt eftersom anbudsgivaren enligt de allmänna föreskrifterna AFC.28 inte får anlita underentreprenörer som inte klarar de uppställda seriositetskraven som ska styrkas med

SKV 4820. Trafikkontoret har begärt att anbudsgivaren i sitt anbud ska inkomma med SKV 4820-blanketten för sina underentreprenörer. Om det noterats att blanketten saknats vid genomgången av anbudet hade det funnits möjlighet att begära att anbudsgivaren skulle komplettera anbudet med dessa. Trafikkontoret har den 2 juli 2009 begärt och erhållit SKV 4820-blanketter för de två underentreprenörerna som anges i Infrateks anbud. Av blanketterna framgår att inget finns att anmärka på. Något avtal har inte tecknats med den vinnande anbudsgivaren och upphandlingen har inte heller avslutats på annat sätt. Mot bakgrund härav och att Trafikkontoret, om det noterats, hade varit berättigad att före tilldelningsbeslutet begära en komplettering av de nu inkomna blanketterna är den gjorda kompletteringen tillåten. Eftersom anbudet från Infratek nu är komplett föreligger inte skäl för att vidta rättelse eller förordna om att upphandlingen ska göras om på den grunden.

E.ON genmäler enligt följande. Det är i målet ostridigt att det till det antagna anbudet från Infratek inte har bifogats den blankett SKV 4820 som enligt förfrågningsunderlagets skall-krav skulle vara ifylld och påskrivet av Skatteverket även för underentreprenör. Den upphandlande myndigheten äger i princip inte rätt att frångå kraven och göra en skönsmässig bedömning när kraven i förfrågningsunderlaget är fastställda och förfrågningsunderlaget är utskickat. Det förhållande att blanketten i fråga om underentreprenörer bedöms vara av mindre vikt saknar betydelse då ingivande av blankett SKV 4820 har ställts upp som skall-krav avseende såväl entreprenören som underentreprenören. Bestämmelsen om komplettering i 9 kap. 8 § LOU ska tillämpas restriktivt och komplettering får inte ske på ett sådant sätt att principerna i 1 kap 9 § LOU åsidosätts. Komplettering får inte heller ske efter att tilldelningsbeslutet har meddelats. Vid det tillfälle då ansökan om överprövning gavs in hade Trafikkontoret meddelat beslut att tilldela

Infratek kontraktet trots att Infrateks anbud saknade den nämnda blanketten och därför inte uppfyllde samtliga skall-krav som uppställt i förfrågningsunderlaget. Under kvalificeringsfasen förkastade samtidigt Trafikkontoret flera anbud som inte hade ingivit de handlingar fordrades enligt skall-kraven. När tilldelningsbeslut meddelades hade ingen komplettering inhämtats från Infratek varför anbudet borde ha förkastats. Det förhållande att Trafikkontoret numera – efter att tilldelningsbeslutet meddelades – har inhämtat blankett SKV 4820 avseende underentreprenörerna medför inte att upphandlingen har utförts i enlighet med de principer som uppställs i LOU.

Trafikkontoret gemämler bl.a. följande. Det är riktigt att Trafikkontoret förkastat ett annat anbud då detta saknade registreringsbevis, årsredovisning och SKV 4820-blankett. Infrateks anbud saknar inte handlingar i samma omfattning som de förkastade anbuden, utan endast SKV 4820-blanketter för underentreprenörer. Trafikkontoret kan inte – genom att begära att Infratek gör en mindre komplettering efter tilldelningsbeslut – anses ha brutit mot någon bestämmelse i LOU eller någon av de gemenskapsrättsliga principer som LOU vilar på.

DOMSKÄL

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och ickediskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttagas.

Enligt 9 kap. 8 § får en upphandlande myndighet tillåta att en anbudsökande eller anbudsgivare rättar en uppenbar felskrivning eller felräkning eller något annat uppenbart fel i anbudsansökan eller anbudet. Myndigheten får begära att en anbudsansökan eller ett anbud förtydligas eller kompletteras om det kan ske utan risk för särbehandling eller konkurrensbegränsning. Myndigheten får också begära att en leverantör förtydligar eller kompletterar handlingar som getts in och som avses i 10 och 11 kap.

Av 16 kap. 2 § LOU framgår följande. Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen skall göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Länsrättens bedömning

Det är i målet ostridigt att Trafikkontoret uppställt som skall-krav att anbudsgivare ska inkomma med blanketten SKV 4820 för sig själva och samtliga underentreprenörer. Det är även ostridigt att Infratek inte inkommit med blanketten SKV 4820 avseende sina underentreprenörer innan tilldelningsbeslut meddelats. Infratek har dock beretts tillfälle att komplettera sitt anbud med de saknade handlingarna efter att en ansökan om överprövning inkommit till länsrätten.

Möjlighet att förtydliga och komplettera anbud bör utnyttjas restriktivt och med utgångspunkt i de allmänna principerna för upphandling i 1 kap. 9 §, så att risken för särbehandling undviks. En komplettering i form av att vissa obligatoriska handlingar som skickas in efter det egentliga anbudslämnande kan vara tillåtligt, under förutsättning att samtliga anbudsgivare ges möjlighet att komplettera i vart fall den aktuella handlingen.

Det är i målet ostridigt att enbart Infratek fått möjlighet att komplettera med blanketten SKV 4820. Detta förfarande kan inte godtas ur likabehandlingssynpunkt. Det ligger även i sakens natur att en komplettering från vinnande anbud avseende uppställda skall-krav efter att ett tilldelningsbeslut har meddelats strider mot LOU. Vid tiden för tilldelningsbeslutet förelåg således inte ett anbud från Infratek som uppfyllde skall-kraven. Upphandlingen har med hänsyn härtill genomförts i strid mot LOU och E.ON får därmed anses ha lidit skada. Således

föreligger förutsättning för ingripande enligt 16 kap. 2 § LOU. Rättelse i form av att en ny utvärdering genomförs där Infrateks anbud inte beaktas är en tillräcklig åtgärd.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1a)

Ann-Jeanette Eriksson
Rådman

Föredragande har varit Mathias L. Jansson.

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga länsrättens beslut skall skriva till Kammarrätten i Stockholm.

Skrivelsen skall dock skickas eller lämnas till länsrätten.

Överklagandet skall ha kommit in till länsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande skall kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledningen förekommer till ändring i det slut vartill länsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står länsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande skall innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom skall adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nå för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift om länsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av länsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen skall vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till länsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud skall denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.

